

Sebész-kongresszus

A Magyar Sebész Társaság rendezésében Pécsen ülésezik a 2. kísérletes sebész kongresszus, amelynek legérdekesebb témája a szervátültetések — főleg a szív- és a vesetranszplantáció problémáitája. A két-napos tudományos ülésen hatvanöt előadás hangzik el. A négy hazai orvostudományi egyetem — a budapesti, a debreceni, a pécsi és a szegedi egyetem — mellett az NDK Sebész Társasága, az erfurti orvosi akadémia, a Szlovák Tudományos Akadémia kísérletes sebészeti intézete és a bécsi kísérletes sebészeti klinika képviselteti magát. A kongresszus résztvevői pénteken reggel kezdték meg tanácskozásukat.

KISZ-küldöttség Szabadkán

A KISZ Csongrád megyei, szegedi bizottságának, valamint a jugoszláv ifjúkommunisták szabadkai bizottságának már hosszabb idő óta együttműködési kapcsolata van. A két ifjúsági szervezet, s általa mind a magyar, mind a jugoszláv lányok és fiúk sokrétű együttműködésének gazdagítására tegnap, pénteken délelőtt többnapos látogatásra Szabadkára utazott a KISZ megyei küldöttsége, a szabadkai meghívásnak eleget téve.

A Csongrád megyei delegációt Szógi Béla, a KISZ megyei bizottságának első titkára vezeti, s tagjai dr. Koncz János, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára és Kristó Imréné, a KISZ Csongrád megyei bizottságának osztályvezetője. A KISZ-isták megyei küldöttségét a szeged-röszkei határátelölhelyen a jugoszláv ifjúsági szervezet szabadkai vezetői fogadták.

Pártvezetők a mórakalmi dolgozók között

Tegnap, pénteken a kora délutáni órákban Mórakalmra érkezett Sándor József, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB Irodájának vezetője. A Haladás Szakszövetkezetben Csápenszki István, a szegedi járási pártbizottság első titkára, valamint a homoki nagyközség vezetői, a termelőszövetkezeti szakemberek fogadták. Felkereste Mórakalmot Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára és Siklós János, a megyei pártbizottság titkára is.

Sándor Józsefet délután határjárásra invitálták a mórakalmiak. Megtekintették a Haladás Szakszövetkezet gyümölcsösét, nagyzemai szőlőtelepítését. Ebben a gazdaságban 34 hold nagyzemai ősziarack, 31 hold ugyancsak nagyzemai telepítésű kajszibarack és 100 hold szőlő díszlik. Ez a község 301 hold között művelt területet mondhat magáénak. Naponta 117 dolgozó talál és kap rendszeres munkát. A gyümölcsösök biztatják, jó termést ígérnek.

Sándor József elismeréssel szövegezte a határban látottakról, a szakszövetkezet eredményeiről. Kint, a földet Kovács Imre, a szakszövetkezet elnöke és Dobó Szilveszter főagronómus kalauzolta Sándor Józsefet. Ezután a hajdani géppalotát, két éve immár a szakszövetkezet gépjárató állomását — amit 780 ezer forintért vásárolt meg a szövetkezet — tekintették meg a vendégek. Itt 50 tag dolgozik és a szak-

szövetkezet erőgépei mellett a hőmezővásárhelyi gépjárató állomásnak is dolgoznak.

A vendégek ezután ellátogattak a mórakalmi gimnáziumba, ahol a tanári kar élén Dants László igazgató fogadta az érkezőket. Sándor József érdeklődött a tanári testület munkájáról, eredményeiről. Este a gimnázium KISZ-helyiségében aktívaülésem találkozott a falu vezetőivel és értelmiségivel. Dr. Rózsa József közlegette, hogy időszerű a párttitkár megnyitóját követően Sándor József időszerű belpolitikai kérdésekről beszélt. Hangsúlyozta, hogy az ország közhangulata jó, az új gazdasági mechanizmus első évét sikerrel zártuk. Bebizonyosodott, hogy időszerű volt a gazdasági élet mechanizmusának korszerűsítése. Nemcsak a termelés növeke-

det, de a lakosság életszínvonalára is javult, amit az is bizonyít, hogy 30 milliárd forint az ország lakóinak takarékbetéte.

Közeledik az idő, amikor az ország vezetői számot adnak a népek az elmúlt negyedszázad eredményeiről. Nem kell szégyenkezni az elért sikereken, hiszen ezek között olyan problémákat oldott meg a vezetés, mint a mezőgazdaság szocialista átszervezése, korábban az államosítás, a kulturális forradalom stb.

Beszéde további részében időszerű nemzetközi kérdésekről szövegezte Sándor József.

Az aktívaülés után a pártvezetők a Haladás Szakszövetkezet székházában cseréltek gondolatokat Mórakalm vezetőivel, a falu lakóinak, a közös gazdaságnak a képviselőivel.

Gépbemutató az ártéren

Az Alsóiszavidéki Vízügyi Igazgatóság tegnap, pénteken ártérvédelmi gépek gyakorlati bemutatóját tartotta a tiszai gát algyői térségében. A gyakorlatban mutatták be a gépek tudását a vízügyi szolgálatában. Kétpünkön: munkában a fűnyíró gép az ártéren.

készletek biztosítására serkentse a nagykereskedelmi és kiskereskedelmi felvásárlókat. A vásárlók kedvében járás ma már megköveteli az ilyen előrelátást.

A fogyasztókra való tekintettel — bizonyos áldozatok árán — ma is tudna burgonyát beszerezni a kereskedelem. Az igaz, hogy a hatóság által megszabott árnál többért nem adhatják még akkor sem, ha a beszerzési ár magasabb. A differenciát viszont el lehet számolni a mindentűt megelévő kockázati alap terhére, csak azt kell mérlegelni, megéri-e ilyen áron is kiszolgáltatni a fogyasztót. A kereskedők jelenlegi véleménye szerint ez nem üzlet, s illúzió, hogy bármelyik kereskedelmi szektor ilyen áldozatot vállaljon. Majd csak több lesz már az újbungonya, addig egyenek rizst vagy nokedlit az emberek a sertéspörköltöz.

Bármint számítanak is, tény, hogy a kereskedelem csatlódást okozott a nem termelő városi lakosságnak, amely egy-két év óta kezdett hozzájárulni az 1-2 kilonkénti bolti burgonya vásárláshoz. Nem vett észre zsákszámra burgonyát — részint, mert az új lakásokban nem is igen lehet rendszeresen tárolni —, hiszen friss, egészséges árut tudott beszerezni a boltokban. Kérdés, hogy a jövőben hisz-e majd a hasonló igényeknek?

Kondorosi János

A szolgáltatások fejlesztése

A szocialista szektor javító-szolgáltató tevékenységének mintegy kétharmadát a kisipari szövetkezetek végzik. Az általuk teljesített lakossági javítás-szolgáltatás értéke 1968-ban csaknem kétegy milliárd forint volt — az 1967 évvel megközelítőleg azonos. Igen jelentős a növekedés a gépkocsi- és motorkerékpár-, (37 százalék) valamint a háztartási készülékek (14 százalék) és elektroakusztikai berendezések (10 százalék) javítása területén, csökkent viszont — a lakosság igényeinek megfelelően a cipő- és ruhahajítás és a mértékszerinti munka.

A szövetkezeti szolgáltatások fejlesztésében az egyik legfontosabb cél már tavaly az volt, hogy az eddiginél gyorsabban, ésszerűbben csökkenjen a városok és a falvak ellátásának aránytalansága. Ennek megfelelően az új szolgáltatóházak és gépkocsi-szervek zöme a községekben épült, az általános számolás (gebines) részlegek elsősorban az úgynevezett fehér foltokon létesültek.

A fejlődési ütem azonban gyorsabb is lehetett volna, ha a szövetkezetek nem idegenkednének a szolgáltatások erőteljesebb fejlesztésétől. Tény, hogy a közgazdasági szabályozók még 1968-ban is arra ösztönözték a szövetkezeteket, hogy a nagyobb nyereségű és alacsonyabb bérigényű árutermelést növeljék a szolgáltatások rovására. Ennek következtében néhány szövetkezet — élve önálló döntési jogával — megszüntette a veszteséges szolgáltatásokat, a szolgáltatóházakat más célja használta, vagy üresen tartotta.

A szolgáltatóházak gazdaságos működését jól átgondolt gazdasági és szervezési intézkedésekkel el lehet érni. Így például a meglévő szolgáltatások minőségének és műszaki színvonalának emelésével, a lakosság valós igényeinek megfelelő új szolgáltatások bevezetésével, az árutermelés és a szolgáltatás ésszerű arányainak kialakításával. Az OKISZ a Kölesös Támogatási Alapból a szolgáltatások fejlesztéséhez nyújtott térítésmentes juttatáson kívül (1969-ben kb. 70 millió forint) azzal is támogatja — átmenetileg — a szövetkezeteket, hogy hozzájárul egyes szolgáltatóházak fejlesztésének csökkentéséhez.

A szolgáltatások fejlesztésének helyi gazdái a tanácsok, amelyekről a szövetkezetek mindenütt azt várják, hogy jobban, jelentőségüknek megfelelően támogassák kezdeményezéseiket, összehangoltabb koordinációval keressék a megoldásokat. (Nem enyhíti a nehézségeket például az az intézkedés, miszerint a tanácsok a jövőben a szolgáltatóházak építéséhez csak térítés ellenében adnak területet. A lazább szövetkezeti formában tevékenykedő javító részlegek versenyképességét azzal kellene fokozni, hogy ugyanazok a kezdemények illessék meg őket, mint a hasonló körülmények között dolgozó kisiparosokat).

Az idén az egyik legszámtalóbb új ösztönző — kétségtelenül — az, hogy megszüntették az átlagbér-színvonal emelésének korlátozását. A másik lényeges változás a hitelpolitikai elvekben történt: a Magyar Nemzeti Bank tíz évre nyújt hosszlejáratú hitelt, amelyet a szövetkezetek azzal a feltétellel használhatnak fel szolgáltatások céljaira, ha minden beruházott száz forint után minimálisan öt forint nyereséget érnek.

A szövetkezetek saját erőforrásaikból várhatóan 90-100 millió forintot költenek a javító-szolgáltató hálózat fejlesztésére. A lakosság igényei alapján továbbra is elsősorban a háztartási kisgépek, elektroakusztikai cikkek és gépkocsik javítását fejlesztik, bővítik a mosás és a vegytisztítás kapacitását.

Több új szolgáltatási módot és módszert vezetnek be, illetve kísérleteznek ki a szövetkezetek. Az általános vállalt háztartási javítások nyilván népszerűek lesznek: a szövetkezetek havi átalánydíjért folyamatosan ellenőrzik, karbantartják és soronkívül javítják a lakásban levő gépeket, berendezéseket. Egyes szövetkezetek kísérleti jelleggel már végzik ezt a fajta szolgáltatást, az OKISZ pedig szerződést kötött az EM Építésgazdasági és Szervezési Intézettel a módszer tanulmányozására, bevezetésének előkészítésére. Szó van a nyugdíjas szakemberek olyan szervezett munkájáról, amellyel a lakásban előforduló kisebb javítások (vízvezetékcsatlakozás, asztalos, lakatos munka stb.) gyorsan és rendszeresen elvégezhető.

Mind ezek mellett a szövetkezetek már az idén egyre több helyen alkalmazták az olyan gyorsan megkezdett szolgáltatásokat, mint amilyen a gáz és az olaj hazaszállítása, mozgó szervizkocsik küldése a háztartási kisgépek helyszíni javítására, a háznál végzett kárpit és szőnyegtisztítás.

Ilkei Csaba

Miért nincs burgonya a boltokban?

Egy héttel ezelőtt még néhány nagyobb üzletben lehetett burgonyát vásárolni. Az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet szakboltjaiban múlt szombaton adták el az utolsó kilókat. Ezen a héten már hiába érdeklődött tavalyi burgonya után a fogyasztó az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat, a városellátó szövetkezet üzleteiben és a MEK pavilonjaiban is, csak egy-két magánkiskereskedőnél és a piacokon árusuló termelőknél akad néha a tavalyi termésből, persze szabadáron jóval drágábban az üzletek részére előírt árszintnél.

Pedig május 7-én, a MEK egyik vezetőjének információja alapján még ezt írhatuk a Délmagyarországon: „Igaz, egy hónap óta a szokásos napi másfél-két vagyon burgonyafogyasztás a kétszeresére emelkedett, a szükségletet így is biztosítják, részben külföldi behozattal”. S valóban, a legfrissebb értesülés szerint még alig-alig mutatja magát a piacon. Ami ebből van, az a fogyasztók többsé-

genek egyelőre megfizethetetlen. Azt mondják a MEK áruforgalmi osztályán, hogy az előző évben sem tároltak többet, mint a tavalyi termésből, s ez a készlet elegendő is lett volna az újig, ha közben el nem adják más megyéknek. S hogy miért adták el? Mert — úgy mond — olyan fajták voltak, amelyek nem kelendők Szegeden és a megyében. Valószínű viszont, hogy most bármelyik fajta étkezési burgonya elkele, ha lenne. A boltosok egyöntetűen úgy vélekednek, hogy csak az újbungonya oldja majd meg a gondokat. Az időjárás szeszélyei miatt azonban erre még várni kell, nem úgy mint tavaly ilyenkor, amikor már az új is 6-8 forint volt kilonként, s milyen érdekes, hogy akkor még június közepén is kínálták az üzletekben az őburgonyát 2,50-4 forintos áron.

Persze, hivatkozni mindig lehet valamire. Most az időjárásra, meg arra, hogy április elején kétszer annyit vettek a fogyasztók, mint szoktak, mert ültetni is olcsóbb volt a bolti burgonya, mint a termelői. De hát éppen az ismert időjárás viszonyok és a megnőtt forgalom kellett volna, hogy

Lezárt utcák

Az építkezések, lakóházfelújítások nyomait látja városunkban az ember. Hovatovább alig akad utca, amelyben ne lenne állvány, bontásból származó vagy beépítésre szánt anyag valamelyik ház előtt. Lakásszűk világunkban mindez — ha nem is valami esztétikus látvány, különösen, ha rendtelenséggel jár együtt — türelmet, belátást követel a járókelőtől és a közelben lakóktól. Hiszen minden ilyen „felvonulás” új, vagy felújított lakást, lakásokat jelent az arra várakozóknak.

Persze, más kérdés, hogy az építések elsőrendű szempontja mellett teljesen vagy részben figyelmen kívül hagyhatók-e egyéb szempontok. Például a biztonságos közlekedés, s egyáltalán a közlekedés lehetőségének igénye. Helyes-e, hogy mostanában már nem csupán a járdákat, az úttest felét, hanem néhol az egész úttestet lezárják, toldozott-foltozott kerfűvel veszik körül, mert a hely kell az anyagok, eszközök tárolására. A Kazinczy utca, a Szűcs utca, a

szállítást, gyorsabb építőmunkát és sokkal nagyobb rakodási rendet követel. Miért nem takarékoskodunk jobban közterületeinkkel is? Miért nem állapítják meg a helyfoglalást engedélyezők, hogy pontosan milyen terület szükséges a munka zavartalan végzéséhez? Miért nem ellenőrzik később is, hogy valóban igénybe veszi-e az építő a kibérelt egész területet, s nem csak kényelmesség miatt telepedett rá az egész útra? Nem fogadható el az az érvelés, hogy az építő minden szeszélyét teljesíteni kell, különben nem épít. Szeged általános rendje, ebben a közlekedés lehetőségének minél zavartalanabb biztosítása minden lakos érdeke, azé is, aki épít, vagy építet. S ehhez a közérdekhez nemcsak illik, hanem kell is alkalmazkodni. Ne zárjanak egyedül az utcán. Az a gyakorlat viszont szervezettebb

De hát valóban szükség van-e az említett építkezéseken az egész út területére? Egyik helyen sincs kihasználva csak félig, kétharmadig a bekerített placc. Még akkor sem, ha számításba vesszük, hogy ott járműveket is mozgatni kell. Nem beszélve arról, hogy az építkezéseknél mindig is tároltak anyagokat a beépítendő terület egy részén, s nem egyedül az utcán. Az a gyakorlat viszont szervezettebb

K. J.

SZOMBAT, 1969. MÁJUS 24.

DELMAGYARORSZÁG 3